

ତୃତୀୟ ପାଠ କୃଷିର ବିକାଶ

କୃଷି ଓଡ଼ିଶାର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରମୁଖ ଜୀବିକା । ସ୍ୱାଧୀନତା ପରର ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କୃଷକମାନଙ୍କ ସମସ୍ୟା ଓ ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା ସମ୍ପର୍କରେ ସଚେତନ ଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସମସ୍ୟା ଥିଲା ପ୍ରକୃତରେ ଜମିରେ ଚାଷକରୁଥିବା କୃଷକକୁ ଜମିର ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱାଧିକାର ପ୍ରଦାନ । ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସମୟରୁ ଚଳିଆସୁଥିବା ଜମିଦାରୀ ପ୍ରଥା ଏହି ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବଡ଼ ଅନ୍ତରାୟ ଥିଲା ।

ତୁମେ ଜାଣିଛ କି ?

ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଲର୍ଡ୍ କର୍ଣ୍ଣୱାଲିସଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ୧୭୯୩ ମସିହାରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଖସଡ଼ା କରିଥିଲେ ସାର ଜନ ସୋର ।

ଓଡ଼ିଶାର ତତ୍କାଳୀନ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ହରେକୃଷ୍ଣ ମହତାବ ଯଥାଶୀଘ୍ର ଜମିଦାରୀ ପ୍ରଥା ଉଚ୍ଛେଦ କରିବାର ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଓ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭାରେ ତତ୍ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ଏକ ବିଧେୟକ ଆଗତ କରିଥିଲେ । ପରେ କ୍ଷସ୍ତ୍ର ଦଶକରେ ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା । ୧୯୫୫ ମସିହାରୁ ଭୂଦାନ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ସଂଗୃହୀତ ଜମି ଚାଷୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାଣ୍ଟିଦିଆଗଲା । ଆଦିବାସୀ କୃଷକମାନଙ୍କର ଜମି

(ଭୂଦାନ ଆନ୍ଦୋଳନର ମୁଖ୍ୟ ପୁରୋଧା ବିନୋବା ଭାବେ)

ଯେପରି ଅଣଆଦିବାସୀମାନେ ନେଇ ନ ଯାଆନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଲା । ଭାଗଚାଷୀମାନଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥର ସୁରକ୍ଷା କରାଗଲା ।

ଭୂଦାନ ଆନ୍ଦୋଳନର ମୁଖ୍ୟ ପୁରୋଧା ଥିଲେ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ବିନୋବା ଭାବେ । ତାଙ୍କର ମୂଳ ନାମ ଥିଲା ବିନାୟକ ନରହରି ଭାବେ ।

ତୁମ ପାଇଁ କାମ

ବିନୋବା ଭାବେଙ୍କର ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଅବଦାନ ଓ ତାଙ୍କର ଭୂଦାନ ଆନ୍ଦୋଳନ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦେବାପାଇଁ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରାମ ମହାଜନଙ୍କ ଲୋଲୁପ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ରକ୍ଷାକରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଗଲା । ୧୯୪୭ ମସିହାର ଏକ ଆଇନ ବଳରେ ଗ୍ରାମ ମହାଜନଙ୍କ ଏକଚାଟିଆ ଅର୍ଥ କାରବାରକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରାଗଲା । ୧୯୪୮ରେ ଗୋଟି ଶ୍ରମିକପ୍ରଥା ଉଚ୍ଛେଦ କରାଗଲା । ୧୯୭୬ ମସିହାରେ ଗୋଟିପ୍ରଥା ଉଚ୍ଛେଦ ଆଇନ ବଳରେ ଗୋଟିପ୍ରଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଉଠାଇ ଦିଆଗଲା । କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଚାଷକାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ସମୟରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ସୁଧହାରରେ ରଣ ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ସମବାୟ ସଂସ୍ଥାମାନ ଗଠନ କରାଗଲା । ସରକାରୀ ମୂଲ୍ୟନରେ ୧୯୪୮ ମସିହାରେ ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲା । ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ସଂପ୍ରସାରିତକରି ଏହାକୁ କୃଷକମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଗଲା । ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଯୋଗୁଁ ଫସଲ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେଲେ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ‘ତକାଭି’ ରଣ ଦିଆଗଲା । ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚାଷୀମାନେ ନେଇଥିବା ରଣ ଛାଡ଼ି ମଧ୍ୟ କରିଦିଆଗଲା । ସରକାର ‘ଅଧିକ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କର’ ନାମକ ଯୋଜନାରେ ପଡିତ ଜମିକୁ ଚାଷୋପଯୋଗୀ କଲେ । ଜଳସେଚନ ପାଇଁ ପୋଖରୀ ଖୋଳାଇଲେ, ପୁରୁଣା ପୋତି ହୋଇ ପଡିଥିବା

ଯୋଗରାର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କଲେ, ନୂଆ ଜଳାଶୟ ଖନନ କଲେ, କୃଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ହଳଲଙ୍ଗଳ ଓ ବଳଦ କିଣିଦେଲେ, ରିହାତି ଦରରେ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସାର ବିହନ ଯୋଗାଇ ଦେଲେ । ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ସମୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କାମଧନ୍ଦା ଯୋଗାଇଦେବା ପାଇଁ ସରକାର ‘ଟେଷ୍ଟ ରିଲିଫ’ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

ତୁମେ ଜାଣିଛ କି ?

ଟେଷ୍ଟ ରିଲିଫ୍ ଏପରି ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯାହା ସରକାରୀ ଅର୍ଥରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୁଏ । ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ସମୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କାମଧନ୍ଦା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ସରକାର ଗାଁ ଗହଳରେ ଟେଷ୍ଟ ରିଲିଫ୍ କାମର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତି । ଲୋକମାନେ ରାସ୍ତାଘାଟ ଯୋଗରା ଖୋଳା ପ୍ରଭୃତି କାମରେ ଶ୍ରମଦାନ କରନ୍ତି ଓ ବଦଳରେ ତାଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ବା ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ମିଳେ । ‘ରିଲିଫ’ ଭଳି ଏହା ଏକ ମାଗଣା ପ୍ରାପ୍ତି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନୁହେଁ ।

କୃଷି ଶିକ୍ଷା ଓ ଗବେଷଣା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏକ କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ପରେ ଏକ ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ଏହାକୁ ଛାଡ଼ି ଓଡ଼ିଶାରେ ଅନ୍ୟକେତେକ କୃଷି ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଗଲା । ଏଠାରୁ ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳ କୃଷକମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଲା । ଜମିର ଉର୍ବରତା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରୟୋଗଶାଳା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ । ଆଧୁନିକ ପ୍ରଣାଳୀରେ କୃଷିପାଇଁ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଗଲା ।

ଫଳ ଚାଷ ପାଇଁ ଅନୁଗୁଳ, ପଟ୍ଟାଙ୍ଗୀ ଓ ଜି: ଉଦୟଗିରିରେ କେନ୍ଦ୍ରମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଗଲା । ଏଠାରେ ଫଳଗଛ ଚାରା ଓ କଲମୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ବିତରଣ କରାଗଲା ।

ବନ୍ୟାଦାଉରୁ ଫସଲକୁ ରକ୍ଷାକରିବା ପାଇଁ ଲୁଣି ଓ ନଦୀ ବନ୍ଧମାନ ତିଆରି କରାଗଲା ।

ଜଳସେଚନ ଓ ବନ୍ୟା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ :

ଜଳସେଚନ ଓ ବନ୍ୟାନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାରେ ସର୍ବବୃହତ ବହୁମୁଖୀ ଯୋଜନା ଥିଲା ହୀରାକୁଦ ନଦୀବନ୍ଧ

(ହୀରାକୁଦ ନଦୀବନ୍ଧ ଯୋଜନା)

ଯୋଜନା । ଏହି ଯୋଜନାର ତିନୋଟି ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ମହାନଦୀ ତ୍ରିକୋଣଭୂମି ଅଞ୍ଚଳରେ ବନ୍ୟା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା, ସମ୍ବଲପୁର, ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲାରେ ଜଳସେଚନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଓ ଜଳବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ କରିବା । ହୀରାକୁଦ ଜଳ ଭଣ୍ଡାରରେ ମାଛ ଚାଷ କରିବା ଥିଲା ଅନ୍ୟ ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଏହି ଯୋଜନାଟି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଜଳ ଆୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ବାସ୍ତବିକ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୧୯୪୮ ମସିହାରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ୧୯୫୬ ମସିହାରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଏହାପରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅନ୍ୟ କେତୋଟି ବୃହତ ବହୁମୁଖୀ ନଦୀବନ୍ଧ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶର ସହଯୋଗରେ ମାଛକୁଣ୍ଡ ଯୋଜନା, କୋରାପୁଟର ଅପର କୋଲାବ ଯୋଜନା, ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ ଯୋଜନା, ରେଙ୍ଗାଲି ଭୀମକୁଣ୍ଡ ଯୋଜନା ଓଡ଼ିଶାରେ ଜଳ ସେଚନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବେଶ ସହାୟକ ହୋଇପାରିଛି । ଏହାଛଡ଼ା ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଅନେକ ମଧ୍ୟମ ଜଳସେଚନ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି । ଜଳସେଚନ ସୁବିଧା ନଥିବା ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଉଠାଜଳସେଚନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ।

କୃଷି ବ୍ୟତୀତ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଗୋପାଳନ, ମହୁଚାଷ, କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ ପ୍ରଭୃତି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଯୋଗାଇ ଚାଲିଛନ୍ତି । ଗୋଧନର ସୁରକ୍ଷାପାଇଁ ଗାଁ ଗହଳରେ ପଶୁ ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ମିଳିଛି । ପଶୁମାନଙ୍କୁ ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ୧୯୪୯ ମସିହାରେ ସରକାର ଏକ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରିଛନ୍ତି ।

ମହାନଦୀ, ଧାମରା, ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ଓ ଚିଲିକାର ମହାଜୀବୀମାନଙ୍କୁ ସରକାର ବିଭିନ୍ନ ଭାବରେ ଉତ୍ସାହିତ କରିଛନ୍ତି । ମାଛର ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ମାଛଧରା କେନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କ ପାଖରେ ବରଫକଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି । ସମୁଦ୍ର ଓ ବଡ଼ ବଡ଼ ଜଳାଶୟ ଓ ହ୍ରଦରୁ ମହା ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ, ଧାବରମାନଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଆଇନମାନ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଣୀତ ହୋଇଛି ।

ପଶୁପାଳନ, ମହା ସଂଗ୍ରହ ଓ କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶା ବିଶେଷ ଅଗ୍ରଗତି କରିପାରି ନାହିଁ । ଏସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶାର ଯାହା ପ୍ରାକୃତିକ ସାମର୍ଥ୍ୟ ରହିଛି ତା'ର ଠିକ୍ ବିନିଯୋଗ ହୋଇନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଶାର କୃଷକ ଏବେ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ୟା ଘେରରେ । ବନ୍ୟା, ମରୁଡ଼ି ଓ ବାତ୍ୟା ଏବେବି ତା ପାଇଁ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟିକରୁଛି । ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଠିକ୍‌ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରିହୋଇ ପାରୁନାହିଁ । ‘ଅଭାବୀ ବିକ୍ରି’ ତା’ ପାଇଁ କ୍ଲେଶଦାୟକ ହେଉଛି । ଉତ୍ପାଦିତ ସାମଗ୍ରୀର ଠିକ୍ ମୂଲ୍ୟ ନମିଳିବାରୁ ତା’ର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଦୋହଲି ଯାଉଛି । ଯାହା ହେଲେ ବି ମଣିଷ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ଦରକାର । ତେଣୁ କୃଷିର ଉନ୍ନତି କରିବାକୁ ହେବ । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ବିକାଶ ପାଇଁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ହେବ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ କୃଷିର ବିକାଶ ପାଇଁ ସମୟ କ୍ରମେ କୃଷିବିଭାଗ ଅଧୀନରେ ୪ ଗୋଟି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା, କୃଷି ଓ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏବଂ ଜଳବିଭାଜିକା ଉନ୍ନୟନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ । ମହା ସମ୍ପଦର ବିକାଶ ପାଇଁ ମହାପାଳନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟକରୁଛି । ପଶୁ ସମ୍ପଦର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଅଛି ପଶୁଧନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ । କୃଷିର ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସହଯୋଗୀ ଭୂମିକା

ନିର୍ବାହ କରୁଛନ୍ତି କେତେକ ନିଗମ ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନ । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିହନ ନିଗମ, ଓଡ଼ିଶା କୃଷିଶିଳ୍ପ ନିଗମ, କୃଷି ସଂପ୍ରସାରଣ ପରିଚାଳନା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଓଡ଼ିଶା କାଳୁ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା କୃଷି କ୍ରମୋନ୍ନତି ଓ ବିନିଯୋଗ ନିଗମ ।

ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ କୃଷି ବିଭାଗ ଅଧୀନରେ ଥିବା ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଓ ଦିଗଦର୍ଶନ ଦେବାରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରୁଛନ୍ତି । କୃଷି ଗବେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟ ଅବ୍ୟାହତ ଅଛି । କଟକରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, କୌଶଲ୍ୟାଗଙ୍ଗର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମଧୁରଜଳ ମହାବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ କୃଷି ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର, ସାକ୍ଷୀଗୋପାଳର ନାରିକେଳ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର ଓ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଓଡ଼ିଶାର କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଏହାବ୍ୟତୀତ ୧୯୭୬ ମସିହାରୁ ଅନେକ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି । ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳର କୃଷକମାନଙ୍କୁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ ଦେବା ଏହି କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ।

‘ଅଭାବୀ ବିକ୍ରି’ର ସମସ୍ୟାରୁ ରକ୍ଷାପାଇବା ପାଇଁ ସରକାର ସିଧାସଳଖ କୃଷକମାନଙ୍କଠାରୁ ଧାନ ସଂଗ୍ରହର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି ।

ତୁମ ପାଇଁ କାମ

ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଅବସ୍ଥିତି ସ୍ଥାନର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

୧. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରାୟ ୬୦ ଗୋଟି ଶବ୍ଦରେ ଲେଖ ।

- (କ) କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ କି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ?
- (ଖ) ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ସମୟରେ କୃଷକମାନଙ୍କୁ କିପରି ଭାବରେ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ?
- (ଗ) କୃଷି ଗବେଷଣା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାରେ କି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ?
- (ଘ) ଜଳସେଚନ ଓ ବନ୍ୟା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ସ୍ୱାଧୀନତା ପରେ ଓଡ଼ିଶାରେ କି କି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଥିଲା ?
- (ଙ) କୃଷି, ମହାବିପଦ ଓ ପଶୁପାଳନର ବିକାଶ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କି କି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି ?

୨. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରାୟ ୨୦ ଗୋଟି ଶବ୍ଦରେ ଲେଖ ।

- (କ) ସ୍ୱାଧୀନତା ପରେ ଓଡ଼ିଶା କୃଷକର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସମସ୍ୟା କ'ଣ ଥିଲା ଏବଂ ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କି ଅନ୍ତରାୟ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ?
- (ଖ) ଓଡ଼ିଶାରୁ ଜମିଦାରୀ ପ୍ରଥା କିପରି ଉଚ୍ଛେଦ ହେଲା ?
- (ଗ) ଗୋଟିପ୍ରଥା କିପରି ବନ୍ଦ ହେଲା ?
- (ଘ) ସମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନ କିପରି କୃଷକମାନଙ୍କର ସହାୟକ ହେଲା ?
- (ଙ) ‘ଅଧିକ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କର’ ଯୋଜନାଟି କ'ଣ ?
- (ଚ) ଫଳଚାଷର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ କି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଗଲା ?
- (ଛ) ହୀରାକୁଦ ନଦୀବନ୍ଧ ଯୋଜନାର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ଥିଲା ?
- (ଜ) ଗୋଧନର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କି କି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛନ୍ତି ?
- (ଝ) ମହାଜଙ୍ଗବାମାନଙ୍କର ସୁବିଧାପାଇଁ ସରକାର କ'ଣ କରିଛନ୍ତି ?
- (ଞ) ‘ଅଭାବୀ ବିକ୍ରି’ କ'ଣ ଏବଂ ଏହି ସମସ୍ୟାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ସରକାର କ'ଣ କରିଛନ୍ତି ?

୩. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟରେ ଲେଖ ।

- (କ) ଓଡ଼ିଶାର କେଉଁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଜମିଦାରୀ ପ୍ରଥା ଉଚ୍ଛେଦ କରିବା ପାଇଁ ବିଧାନସଭାରେ ଏକ ବିଧେୟକ ଆଣିଥିଲେ ?
- (ଖ) କିଏ ଭୂଦାନ ଆନ୍ଦୋଳନର ମୁଖ୍ୟ ପୁରୋଧା ଥିଲେ ?
- (ଗ) କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତକାଭି ରଣ ଦିଆଯାଏ ?
- (ଘ) ସରକାର କାହିଁକି ‘ଟେକ୍ସ ରିଲିଫ୍’ କାମ ଆରମ୍ଭ କଲେ ?
- (ଙ) ହୀରାକୁଦ ନଦୀବନ୍ଧ ଯୋଜନାଟି କେବେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହେଲା ?

- (ଚ) ପଶୁମାନଙ୍କୁ ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗରୁ ରକ୍ଷା କରିବାପାଇଁ ସରକାର କେବେ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କଲେ ?
- (ଛ) କୃଷି ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ କେଉଁମାନେ କୃଷିବିଭାଗକୁ ସହଯୋଗ ଓ ସମର୍ଥନ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ?
- (ଜ) କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ଧାନ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଟି ଓଡ଼ିଶାର କେଉଁଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ ?
- (ଝ) କୌଶଲ୍ୟାଗଙ୍ଗାଠାରେ ନିର୍ମିତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରକଳ୍ପଟି କ'ଣ ?
୪. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚାରିଗୋଟି ବିକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି ବାଛି ତା'ର କ୍ରମିକ ନମ୍ବର ସହିତ ଲେଖ ?
- (କ) କେବେ ଗୋଡ଼ିପ୍ରଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ଉଚ୍ଛେଦ ହେଲା ?
- (i) ୧୯୪୭ (ii) ୧୯୪୮ (iii) ୧୯୫୫ (iv) ୧୯୭୭
- (ଖ) ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ କେବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ?
- i) ୧୯୪୭ (ii) ୧୯୪୮ (iii) ୧୯୪୯ (iv) ୧୯୫୭
- (ଗ) କେଉଁଠାରେ ଫଳ ଚାଷ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ନ ଥିଲା ?
- i) ଅନୁଗୁଳ (ii) ପଟ୍ଟାଙ୍ଗୀ
- iii) ସମ୍ବଲପୁର (iv) ଜି. ଉଦୟଗିରି
- (ଘ) ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି କୃଷି ବିଭାଗ ଅଧୀନସ୍ଥ ନୁହେଁ ?
- i) ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ (ii) ମହାପାଳନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ
- iii) ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ (iv) ଜଳ ବିଭାଜିକା ଉନ୍ନୟନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ
- (ଙ) ଓଡ଼ିଶାରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର କେଉଁଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ ?
- i) ସାକ୍ଷୀଗୋପାଳ (ii) ଭୁବନେଶ୍ଵର
- iii) କଟକ (iv) ବଲାଙ୍ଗୀର
୫. ପାଠରେ ଦିଆଯାଇଥିବା “ତୁମ ପାଇଁ କାମ” ଗୁଡ଼ିକ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଓ ସହାୟତାରେ ସମ୍ପାଦନ କର ।

